

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

17. 3. 2016

Kateřina Hašková,
katerina.hasek@gmail.com

-
1. Zkušenosti s kariérovým poradenstvím na základních školách
  2. Kariérové poradenství na základních školách v ČR a zahraničí
  3. Teorie kariérového rozvoje
  4. Seminární práce
  5. Typy na odkazy, literaturu a zdroje

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

- **Celoživotní** (např. Vuorinen & Watts, 2015; Watts & Sultana, 2003)
- **Široká škála aktivit** (např. NICE, 2014; Schiersmann et al, 2012)
- **Dopady pro jednotlivce i společnost** (např. Vuorinen & Watts, 2015; Sultana, 2010; Plant, 2005)
- **Multidisciplinární** (např. Schiersmann et al, 2012, Valach & Young, 2009)
- **Důležitost kontextu** (např. Arulmani, 2014; Reid & West, 2014)

Show all

Filter by trend

Filter by industry

CULTURE AND RECREATION
Nostalgist

EDUCATION
Teacher

HEALTHCARE
Tele-surgeon

AGRICULTURE
Rewilder

AGRICULTURE
Localizer

UTILITIES AND INFRASTRUCTURE
Renewable Energy
Engineer

SOCIAL SERVICES
Neighbourhood Watch
Officer

MANUFACTURING AND CONSTRUCTION
Garbage Designer

PROFESSIONAL SERVICES
Simplicity Expert

MANUFACTURING AND CONSTRUCTION
Makeshift Structure
Engineer

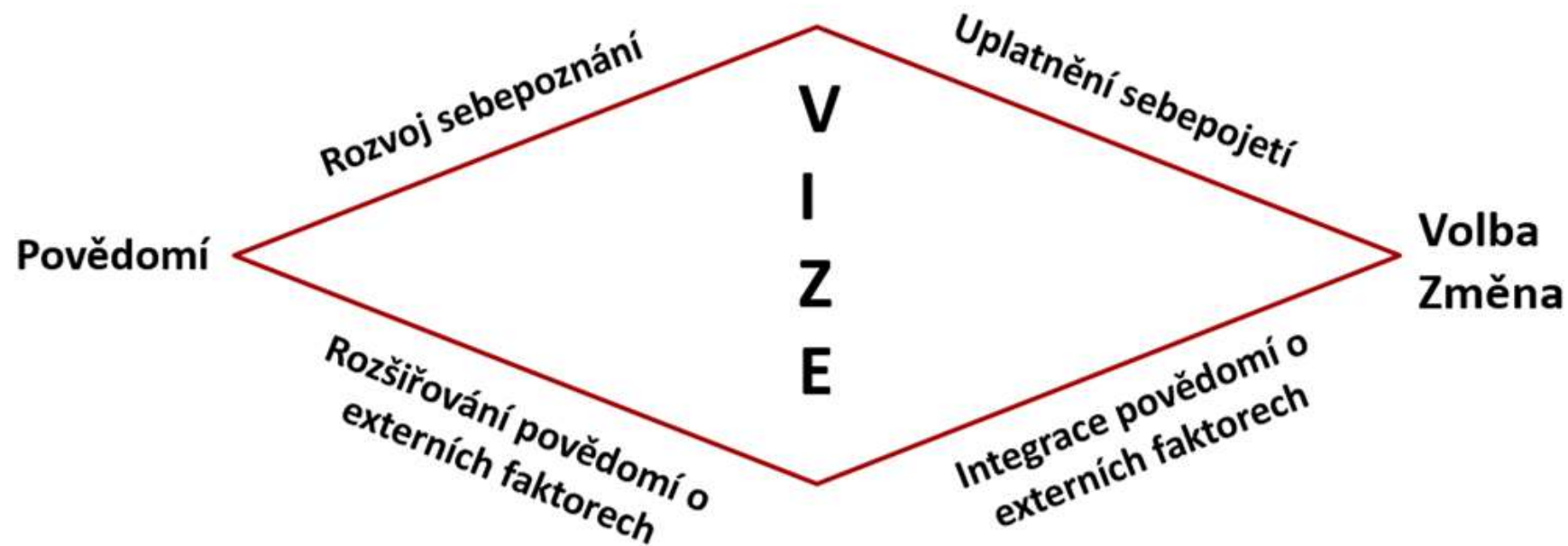
HOSPITALITY AND RETAIL
Robot Counsellor

HOSPITALITY AND RETAIL
Hotelier

Zdroj: CST Inspired
Minds Careers 2030
<http://careers2030.cst.org/>

TRENDY V KARIÉROVÉM PORADENSTVÍ

Zdroj: Andersen, Vandehey (2012)

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ V ČR

- *Školská poradenská zařízení: pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra*
- *Školská poradenská pracoviště: výchovný poradce, metodik prevence, příp. speciální pedagog či školní psycholog*
- *Úřad práce, IPS*

TRENDY V KARIÉROVÉM PORADENSTVÍ

- kariérový koordinátor na škole;
- aktivity napříč předměty;
- zapojení studentů – rodičů – komunity;
- práce s dětmi mladšího školního věku.

ONLINE NÁSTROJE V KP

- lepší dostupnost poradenských služeb;
- přiblížení cílové skupině;
- Skype, chat, webináře, sebeprezenční nástroje...;
- Facebook, YouTube...;
- např. www.infoaboslvent.cz,
www.myworldofwork.co.uk

esf evropský sociální fond v ČR EVROPSKÁ UNIE MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní strana | Obory, školy a profese | Absolventi škol a trh práce | Bez bariér | Jak na to

Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce

Vítáme Vás v informačním systému ISA+, který Vám nabízí pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy. Najdete zde všechny školy a obory vzdělání, informace k přechodu na trh práce i do dalšího vzdělávání. Při výběru povolání Vám pomůže i Profi test nebo videoukázky technických profesí. Velkým přínosem je ISA+ pro žáky se zdravotním postižením i pro žáky se studijními problémy.

KAM NA ŠKOLU
obory, školy a profese

**ABSOLVENTI ŠKOL
A TRH PRÁCE**

BEZ BARIÉR
až na trh práce

JAK NA TO
rady a doporučení

Vybrali jsme pro Vás...

- žáci ZŠ a jejich rodiče
- žáci a absolventi SŠ
- pedagogové a poradci
- státní správa a zaměstnavatelé

- [Obrázkový průvodce výběrem oboru vzdělání](#)
- [Výběr oboru vzdělání](#)
- [Podívejte se na filmové ukázky](#)
- [Vyzkoušejte si PROFITEST \(výsledky testu dostanete ZDARMA\)](#)
- [10 kroků před rozhodnutím](#)

TEORIE JOHNA HOLLANDA

1. Osobnost lidí lze popsat jako kombinaci 6 typů: RIASEC.
2. Prostředí můžeme popsat podobnými typy.
3. Pro lidi jsou přitažlivá prostředí podobná jejich typu.
4. Lidé pracující v prostředí podobném jejich typu jsou spokojeni a jsou pro ně přínosem.

TEORIE DONALDA SUPERA

- Volba povolání je průběžnou realizací sebepojetí s ohledem na interní (hodnoty, zájmy...) a externí proměnné (trh práce, socioekonomické podmínky...).
- Kariérový rozvoj je celoživotní proces: *růst, zkoumání, budování, udržování, odchod.*
- Pro kariérní volby je nutné získat specifické znalosti a splnit vývojové úlohy (např. explorace, krystalizace, specifikace) – kariérní zralost.
- Kariéra zahrnuje aktivity v různých životních rolích (*dítě, student, pracovník, partner, rodič...*).

TEORIE DONALDA SUPERA

- Duha životní kariéry

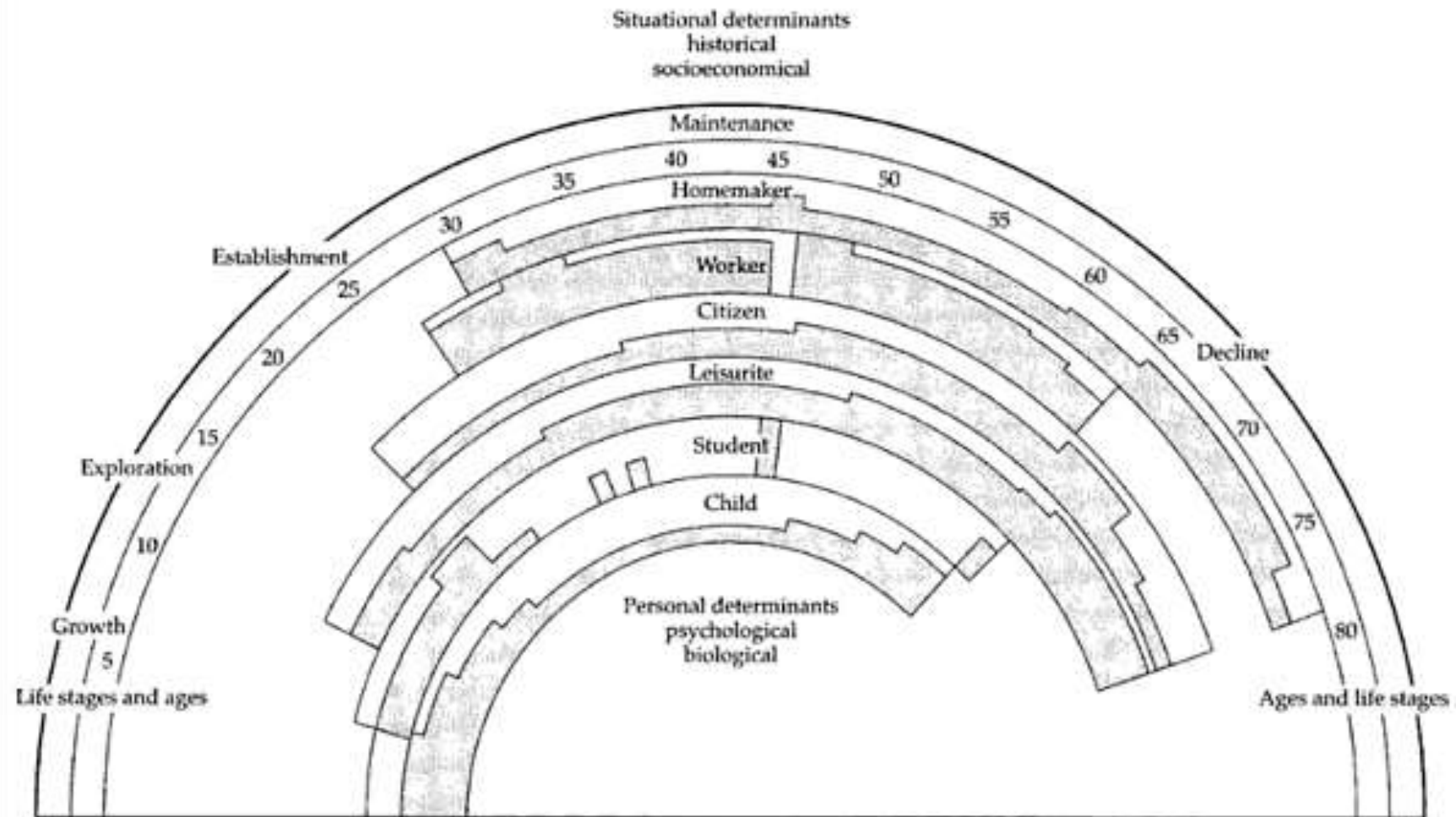

Figure 3.1. The life-career rainbow: Six life roles in schematic life-space (from Guided Career Exploration, 1979)

NARATIVNÍ PŘÍSTUP MARKA SAVICKASE

- *Life Designing, Career Construction*
  - Metakompetence: **identita + adaptabilita**;
  - **životní témata** (př. hodnoty, problémy...) v jedinečných zkušenostech;
  - poradce podporuje vyprávění příběhů.
-
- M. Savickas (2013): <https://www.youtube.com/watch?v=uqz-5ny8T-s>
  - www.vocopher.com

NARATIVNÍ PŘÍSTUP MARKA SAVICKASE

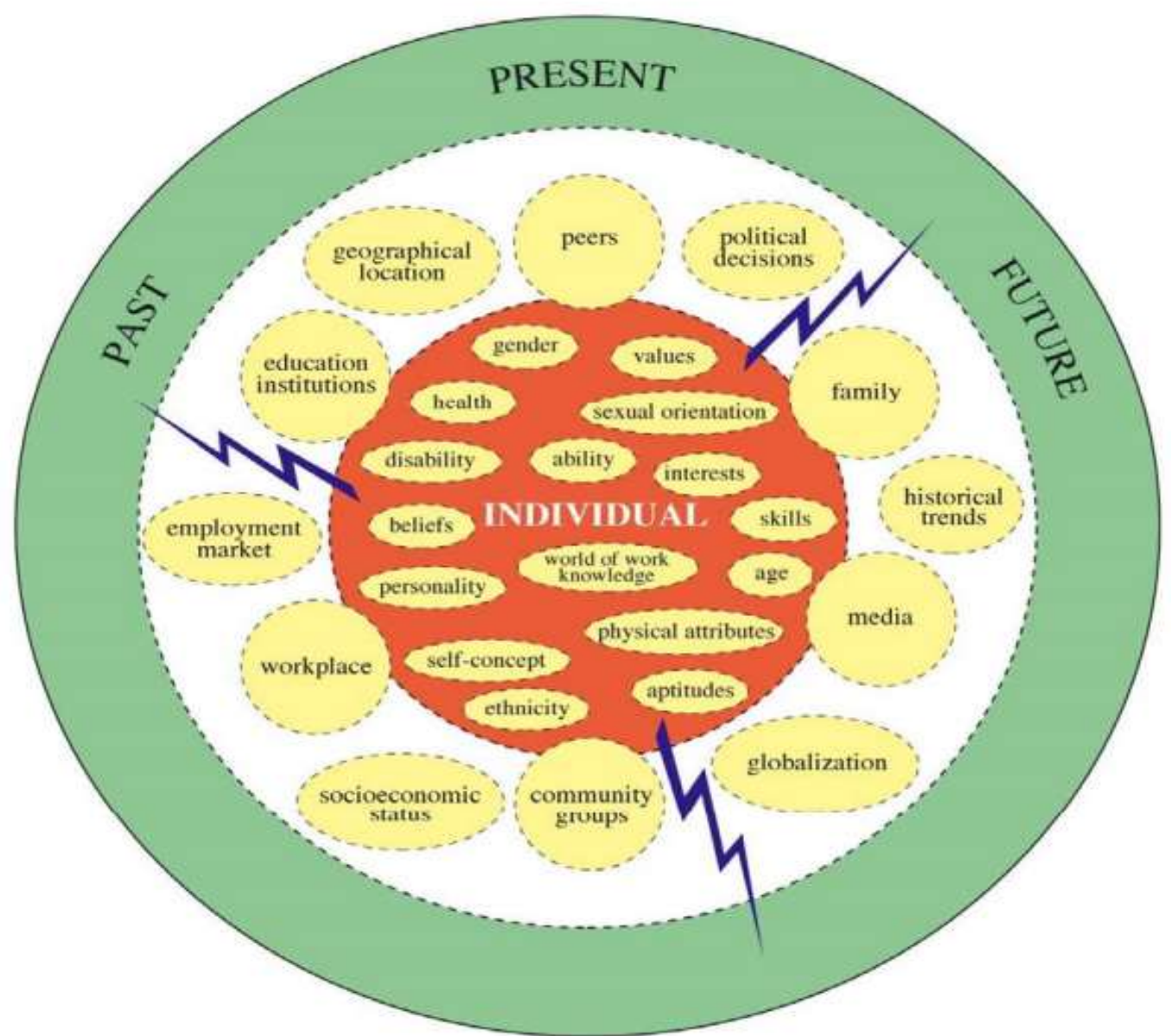
- Jak vám dnes můžu být užitečná v konstruování vaší kariéry?
- Koho jste obdivoval, když jste byl malý?
- Čtete pravidelně nějaké časopisy nebo sledujete pořady v TV? Jaké? Co se vám na nich líbí?
- Jaká je vaše oblíbená kniha nebo film. Řekněte mi jejich příběh.
- Řekněte mi vaše oblíbené motto?
- Jaké jsou vaše nejranější vzpomínky? Jaké příběhy se vám vybaví v období vašich 3 až šesti let?

DALŠÍ PŘÍSTUPY V KARIÉROVÉM PORADENSTVÍ

- Hodnotová teorie (Brown)
- Teorie sociálního učení (J. Krumboltz)
- Sociodynamické poradenství (Vance Peavy)
- Pozitivní nejistota (Gelatt)

RÁMEC TEORIE SYSTÉMU KARIÉROVÉHO VÝVOJE

Zdroj: Patton & McMahon, 1999
in Patton & McIlveen, 2009

- recursiveness
- change over time
- ⚡ chance

CAREER MANAGEMENT SKILLS

- Rozsah kompetencí pro jednotlivce (a skupiny), umožňujících jednotlivcům i skupinám strukturovaně *získávat, analyzovat, syntetizovat a organizovat informace o sobě, informace o vzdělávání a jednotlivých povoláních* a dále *dovednosti v oblasti rozhodování a přechodů z jedné fáze do druhé.*

(Jackson, 2014)

CAREER MANAGEMENT SKILLS

- **Osobnostní a sociální rozvoj** (např. vytváření a udržování pozitivního sebepojetí, kladných soc. vztahů,..)
- **Celoživotní učení** (např. hledání učebních a pracovních příležitostí, participace na učení, které podporuje kariérové cíle, práce s informacemi,..)
- **Budování (vytváření) kariéry** (např. dělat kariérová rozhodnutí, udržovat svou zaměstnatelnost, udržovat vyrovnanost mezi životními rolemi, angažovanost a zodpovědnost za řízení kariéry)

Blueprint for Life/Work Designs

Competencies by Area and Level

COMPETENCIES	LEVEL ONE	LEVEL TWO	LEVEL THREE	LEVEL FOUR
AREA A: PERSONAL MANAGEMENT				
1. BUILD AND MAINTAIN A POSITIVE SELF-IMAGE	1.1 Build a positive self-image while discovering its influence on self and others.	1.2 Build a positive self-image and understand its influence on one's life and work.	1.3 Develop abilities to maintain a positive self-image.	1.4 Improve on abilities to maintain a positive self-image.
2. INTERACT POSITIVELY AND EFFECTIVELY WITH OTHERS	2.1 Develop abilities for building positive relationships in one's life (I)	2.2 Develop abilities for building positive relationships in one's life (II)	2.3 Develop abilities for building positive relationships in one's life and work.	2.4 Improve abilities for building positive relationships in one's life and work.
3. CHANGE AND GROW THROUGHOUT ONE'S LIFE	3.1 Discover that change and growth are part of life.	3.2 Learn to respond to change and growth (I)	3.3 Learn to respond to change and growth (II)	3.4 Develop strategies for responding to life and work changes.
AREA B: LEARNING AND WORK EXPLORATION				
4. PARTICIPATE IN LIFE-LONG LEARNING SUPPORTIVE OF LIFE/WORK GOALS	4.1 Discover "lifelong learning" and its contributions to one's life and work.	4.2 Link life-long learning to one's life/work scenario, both present and future.	4.3 Link life-long learning to one's career building process.	4.4 Participate in continuous learning supportive of life/work goals.
5. LOCATE AND EFFECTIVELY USE LIFE/WORK INFORMATION	5.1 Discover and understand life/work information.	5.2 Locate, understand and use life/work information.	5.3 Locate, interpret, evaluate and use life/work information.	5.4 Locate, interpret, evaluate and use life/work information (II)
6. UNDERSTAND THE RELATIONSHIP BETWEEN WORK AND SOCIETY/ECONOMY	6.1 Discover how work contributes to individuals and the community.	6.2 Understand how work contributes to the community.	6.3 Understand how societal and economic needs influence the nature and structure of work (I)	6.4 Understand how societal and economic needs influence the nature and structure of work (II)
AREA C: LIFE/WORK BUILDING				
7. SECURE/CREATE AND MAINTAIN WORK	7.1 Explore effective work strategies.	7.2 Develop abilities to seek and obtain/create work.	7.3 Develop abilities to seek, obtain/create and maintain work.	7.4 Improve on abilities to seek, obtain/create and maintain work.
8. MAKE LIFE/WORK ENHANCING DECISIONS	8.1 Explore and improve decision making.	8.2 Link decision making to life/work building.	8.3 Engage in life/work decision making.	8.4 Incorporate adult life reality into life/work decision making.
9. MAINTAIN BALANCED LIFE AND WORK ROLES	9.1 Explore and understand the interrelationship of life roles (I)	9.2 Explore and understand the interrelationship of life roles (II)	9.3 Link lifestyles and life stages to life/work building.	9.4 Incorporate the "balanced life/work" issue in life/work building.
10. UNDERSTAND THE CHANGING NATURE OF LIFE/WORK ROLES	10.1 Discover the nature of life/work roles.	10.2 Explore non-traditional life/work scenarios.	10.3 Understand and learn to overcome stereotypes in life/work building (I)	10.4 Understand and learn to overcome stereotypes in life/work building (II)
11. UNDERSTAND, ENGAGE IN AND MANAGE ONE'S OWN LIFE/WORK BUILDING PROCESS	11.1 Explore the underlying concepts of the life/work building process.	11.2 Understand and experience the process of life/work building.	11.3 Recognize and take charge of one's life/work building process.	11.4 Manage one's life/work building process.

AREA A – PERSONAL MANAGEMENT

COMPETENCY 1: BUILD AND MAINTAIN A POSITIVE SELF-CONCEPT

PHASE I		PHASE II	
1.1	Build a positive self-concept while discovering its influence on yourself and others	1.2	Build a positive self-concept and understand its influence on life, learning and work
Acquire		Acquire	
1.1.1	Explore the nature of personal characteristics such as interests, likes and dislikes, personal qualities, strengths and weaknesses.	1.2.1	Discover how behaviours and attitudes affect school, work and family situations.
1.1.2	Discover how positive characteristics are the basis of a positive self-concept.	1.2.2	Understand how the environment influences attitudes and behaviours.
1.1.3	Understand how your self-concept influences your behaviours.	1.2.3	Understand the nature of values and beliefs, and explore their influence on self-concept.
1.1.4	Understand how your behaviours influence the feelings and behaviours of others.	1.2.4	Discover the personal and professional benefits of developing a positive self-concept and the consequences of developing a negative one.
Apply		Apply	
1.1.5	Identify your positive personal characteristics (skills, interests, personal qualities and strengths) as seen by you and others.	1.2.5	Describe your self-concept.
1.1.6	Demonstrate behaviours and attitudes that reflect a positive self-concept.	1.2.6	Practise behaviours in school, work and family situations that reflect a positive attitude about yourself.
Personalise		Personalise	
1.1.7	Evaluate which of your behaviours and attitudes contribute either positively or negatively to your self-concept.	1.2.7	Evaluate the impact of your self-concept on you and others at home, school or work.
Act		Act	
1.1.8	Adapt your behaviours and attitudes in order to improve your self-concept.	1.2.8	Change behaviours and attitudes in order to improve your self-concept so that it contributes positively to your life, learning and work activities.

CAREER MANAGEMENT SKILLS V PRAXI

- Kuijpers and Scheerens (2006):
Kariérní kompas

Zdroj: CINOP, Euroguidance Nizozemí

SEMINÁRNÍ PRÁCE

- skupinové aktivity zaměřené na kariérní rozvoj žáků ZŠ v rozsahu 1 vyučovací hodiny:
  - teoretická východiska, scénář zadání úkolu, reflexe úkolu a případná návazná doporučení pro práci s žáky
- rozsahu max. 3 NS;
- skupinové zpracování;
- prezentace v rozsahu max. 5 min na semináři 31. 3. 2016;
- odevzdání textu 19. 5. 2016.

ZDROJE

- Euroguidance CZ: www.Euroguidance.cz
- Euroguidance SK: www.saaic.sk/euroguidance
- Evropská síť politik celoživotního učení: www.elgpn.eu
- Blueprint Australia: <http://blueprint.edu.au/>
- Blueprint Kanada: <http://www.blueprint4life.ca/blueprint/home.cfm/lang/1>
- National Career Development Guidelines Framework (USA): <http://acrn.ovae.org/ncdg.htm>
- Career Management Skills Framework for Scotland:
https://www.skillsdevelopmentscotland.co.uk/media/752669/career_management_skills_framework_scotland.pdf
- Vocopher: Collaboratory for Career Practitioners: www.vocopher.com